

ÅBO AKADEMIS URVALSPROV FÖR EKONOMIE KANDIDAT- OCH MAGISTERUTBILDNINGEN

den 21 maj 2013 kl. 10:00-15:00

NATIONALEKONOMI

Eklund, Klas: *Vår ekonomi, en introduktion till samhällsekonomin*

1. Besvara följande sexton frågor genom att ringa in det rätta svarsalternativet. Rätt svar ger *ett (1) poäng*, fel svar ger *noll (0) poäng*. Totalt kan uppgiften ge *max. 16 poäng*.
 - a. Marginalkostnaden är
 - a) totala kostnader för de fasta resurserna
 - b) alla kostnader som varierar med den producerade mängden
 - c) förändringen i kostnaden som uppkommer då man producerar ytterligare en enhet av varan (s. 33)**
 - d) totala kostnader för produktionen av produkterna
 - b. Då marginalkostnaden är större än styckkostnaden gäller att
 - a) styckkostnaden stiger då mängden ökar (s. 55)**
 - b) styckkostnaden sjunker då mängden ökar
 - c) den totala kostnaden för produktionen minskar då mängden ökar
 - d) företaget går per automatik med vinst
 - c. Oligopol är en marknadsform vid vilken
 - a) det finns många företag där varje företag producerar en produkt som är nära men inte perfekt substitut till de andra företagens produkter
 - b) företagen är pristagare
 - c) det endast finns ett fåtal säljare (s. 63)**
 - d) det endast finns en säljare
 - d. Ett vinstmaximerande monopolföretag producerar där
 - a) marginalkostnadskurvan skär efterfrågekurvan
 - b) marginalintäkten är lika med marginalkostnaden (s. 63)**
 - c) priset är lika med marginalintäkten
 - d) efterfrågekurvan skär y-axeln

- e. Monopolistisk konkurrens och fri konkurrens är två olika marknadsformer. Vilken egenskap skiljer monopolistisk konkurrens från fri konkurrens?
- a) Stort antal företag
 - b) Fullständig information
 - c) Identiska produkter (s. 64)**
 - d) Låga eller inga inträdeshinder
- f. Hysteresis innebär att
- a) arbetslösheten har stigit som en följd av att konsumenterna har blivit mer optimistiska inför framtiden
 - b) arbetslösheten är hög samtidigt som inflationen är hög
 - c) en hög arbetslöshet blir permanent eller långvarig (s. 71)**
 - d) konsumenterna blir mycket oroliga för den ekonomiska framtiden och drar därför kraftigt ner sin konsumtion
- g. Nationalekonomer ser tre förklaringar till arbetslöshet. Vilket alternativ är enligt Eklund inte en central förklaring till ökande arbetslöshet?
- a) Att efterfrågan i ekonomin är otillräcklig
 - b) Att det tar tid för arbetslösa att hitta de lediga jobben
 - c) Att den teknologiska utvecklingen leder till att maskinerna tar jobben från arbetarna (s. 80)**
 - d) Att fackföreningar pressar upp lönenivån över jämviktsnivån
- h. Om en finländare vill köpa svenska kronor och euron har apprecierats mot den svenska kronan betyder det att
- a) en krona kostar mindre i euro (s. 105)**
 - b) en krona kostar alltid samma oavsett om euron apprecieras mot den svenska kronan
 - c) en krona kostar mera i euro
 - d) en krona kostar exakt lika mycket som en euro
- i. Om produktionen av en vara smutsar ned naturen kan staten fördyra produktionen genom att lägga på miljöavgifter.
- a) Miljöavgifter ökar prisnivån och det leder till en samhällelig välfärdsminskning
 - b) Miljöavgifter ökar prisnivån och det leder till en samhällelig välfärdsförbättring (s. 113)**
 - c) Miljöavgifter ökar prisnivån men påverkar inte den samhälleliga välfärden
 - d) Miljöavgifter sänker prisnivån och leder till en samhällelig välfärdsminskning

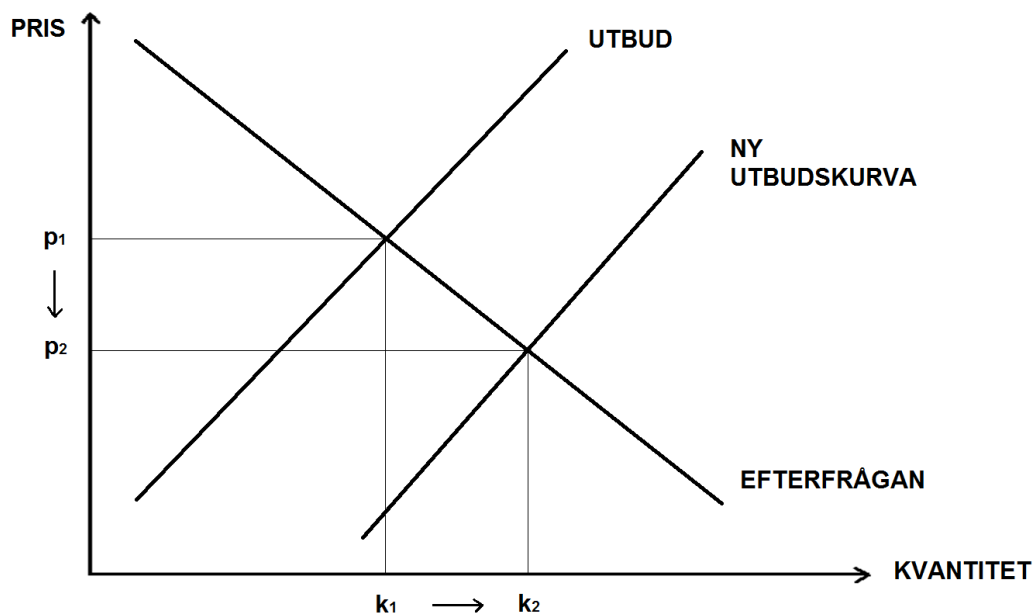

- j. Den vertikala inkomstfördelningen anger hur inkomsterna fördelas mellan olika hushåll och individer. Hur påverkas den vertikala inkomstfördelningen i Finland av den offentliga sektorn?
- a) Inkomstfördelningen blir ojämnare via skatter och bidrag
 - b) Endast de fackanslutna gynnas av den offentliga sektorn
 - c) Inkomstfördelningen påverkas inte av skatter och bidrag
 - d) Inkomstfördelningen blir jämnare via skatter och bidrag (s. 145)**
- k. Deflation leder till att
- a) låntagare gynnas och sparare missgynnas
 - b) hushållen tenderar att konsumera så fort som möjligt
 - c) inflationen ökar
 - d) sparare gynnas och låntagare missgynnas (s. 152)**
- l. Begreppet stagflation innebär
- a) att både deflation och recession råder i ekonomin
 - b) att både inflation och recession råder i ekonomin (s. 172)**
 - c) att både inflation och revalvering råder i ekonomin
 - d) att högre skattesats kan leda till lägre skatteintäkter
- m. Det finns olika synsätt på hur ekonomisk politik ska bedrivas. Keynes ansåg att
- a) staten skulle kunna bedriva en aktiv stabiliseringspolitik för att påverka arbetslöshet och inflation, men alternativkostnaderna är för höga så det är bättre att låta bli
 - b) staten bör bedriva en aktiv stabiliseringspolitik för att minska arbetslöshet och inflation (s. 181)**
 - c) staten inte ska blanda sig i ekonomisk politik eftersom det inte går att påverka arbetslöshet och inflation
 - d) lågkonjunkturer bör bekämpas genom att höja skatter och styrränta
- n. Vilken förklaring ger Public Choice-ekonomer till att politiker fattar beslut som är olämpliga ur ekonomisk synvinkel?
- a) Politikens mål att få så många röster som möjligt kan hindra dem från att fatta svåra ekonomisk-politiska beslut (s. 191)**
 - b) Politiker är oupplysta i ekonomiska frågor
 - c) Massmedia förvränger informationen om beslut som fattats vilket ger en felaktig bild av att politiker fattar olämpliga beslut
 - d) Politiker tar enbart statsskulden i beaktande och bortser från hushållens behov

- o. Phillipskurvan visar
- a) sambandet mellan antalet lediga arbeten och arbetslösheten
 - b) hur lägre skattesats kan ge ökade totala skatteintäkter
 - c) **sambandet mellan arbetslöshet och inflation** (s. 203)
 - d) sambandet mellan BNP och miljöfarliga utsläpp
- p. Centralbanken vill bedriva en kontracyklisk penningpolitik. Vad bör Centralbanken då göra inför en högkonjunktur?
- a) **Höja styrräntan** (s. 218)
 - b) Sänka skatten
 - c) Sänka styrräntan
 - d) Höja skatten

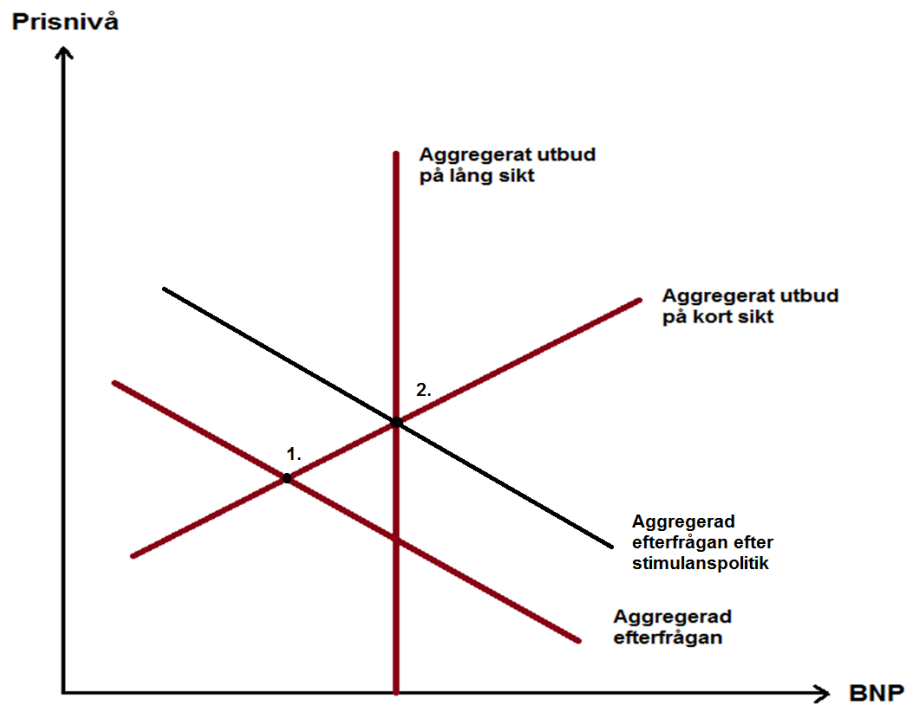
2. Visa med hjälp av ett utbuds- och efterfrågediagram vad som sker på marknaden för skjortor, då företagen inför ny och bättre teknik i produktionen. Var noga med att märka ut vad som finns på axlarna och vad kurvorna betyder. Förklara också kortfattat i ord vad som sker. (max. 2 poäng)

- Om en ny och bättre teknik införs i produktionen så faller produktionskostnaderna. Det gör att utbudskurvan skiftar ned – företagen behöver inte längre ta ett lika högt pris för att täcka sina kostnader. Marknadspriset sänks och den efterfrågade kvantiteten ökar. (s. 46)

3. Finland befinner sig i lågkonjunktur. Visa grafiskt vad som händer med BNP och prisnivån i samhället på kort sikt om staten bedriver en expansiv finans- och/eller penningpolitik. Förklara också kortfattat i ord vad som sker. (max. 2 poäng)

Via en expansiv finans- och/eller penningpolitik stimuleras konsumtion och investeringar. Den aggregerade efterfrågan ökar. Efterfrågekurvan skiftar ut och ekonomin rör sig från punkten 1 till punkten 2 i figuren. Resultatet blir högre BNP men också högre prisnivå. (s. 174)

MARKNADSFÖRING

Bengtsson, Anders & Östberg, Jacob: *Märken och människor. Om marknadssymboler som kulturella resurser*

4. Besvara följande tolv påståenden genom att ringa in det rätta svarsalternativet, antingen rätt (R) eller fel (F). Rätt svar ger *ett (1)* poäng, fel svar ger *noll (0)* poäng. Totalt kan uppgiften ge *max. 12 poäng*.

a.	Den första nivån av märkeskunnighet innebär att konsumenten känner till de visuella symboler som är förknippade med märkets namn. Svar: R (s. 57)	R	F
b.	Tolkande konsumentforskning strävar till att förstå hur köpbeslutsprocessen ser ut för en konsument som står i en affär och måste bestämma sig för en specifik produkt. Svar: F (s. 18, 20)	R	F
c.	Det postmoderna brandingparadigmet skapades när det blev möjligt för människor att obehindrat konsumera sig till en identitet. Svar: R (s. 49)	R	F
d.	Osynliga märken är sådana produkter som marknadsförs utan att det upplevs som marknadsföring. Svar: F (s. 52, 139)	R	F
e.	Prosumption innebär samskapande av värde. Svar: R (s. 88)	R	F
f.	Subvertising kan ses som bevis på att företaget förlorar marknadsandelar. Svar: F (s. 117-118)	R	F
g.	Neo-marxistisk analys har använts för att studera konsumenternas märkesrelationer. Enligt detta perspektiv har konsumenternas roll som aktiva medproducenter till ett märkes värde stärkt konsumenternas makt i förhållande till företagen. Svar: F (s. 109)	R	F
h.	Enligt klassisk brand management-litteratur skapas 'brand identity' på basis av 'brand image'. Svar: F (s. 35)	R	F
i.	Märkesgemenskaper av typen plundrare existerar i samförstånd med marknaden, inte i motstånd. Svar: F (s. 93, 95)	R	F
j.	Intervjuer är en bra forskningsmetod för märkesforskningsprojekt eftersom forskaren inte kan påverka de resultat som produceras. Svar: F (s. 138-140)	R	F
k.	Enligt Holts dialektiska modell påverkar konsumtionskulturen och det aktuella brandingparadigmet varandra kontinuerligt. Svar: R (s. 46)	R	F
l.	Märket antropomorfiseras när exklusiviteten hos konsumenternas märkesbeteende minskar. Svar: F (s. 70)	R	F

5. Besvara kortfattat följande fyra frågor

- a. Vad är den centrala idén i *corporate branding*? (max. 2 poäng)

Corporate branding hänvisar till idén om att upphöja varumärkesarbetet från en marknadsföringsfunktion till en ledningsprincip. (s. 45)

- b. Vad betyder begreppet *kreolisering*? (max. 2 poäng)

Med kreolisering avses blandningen av de globala och lokala konsumtionsmönstren. (s. 124)

- c. Gemenskap är ett begrepp som kan definieras på olika sätt. Vilka är de tre aspekter som utgör grunden för de flesta definitioner på gemenskap inom sociologin? (max. 2 poäng)

Ett gemensamt medvetande, delade ritualer och traditioner samt en känsla av moraliskt ansvar gentemot andra gemenskapsmedlemmar. (s. 80; 80-82)

- d. Man kan urskilja fyra olika grupper av aktörer som skapar ett märkes mening. Vilka fyra kategorier kan ett märkes författare indelas i? (max. 2 poäng)

Märkesinnehavaren, konsumenterna, populärkulturen samt andra viktiga intressenter. (s. 36)

ORGANISATION OCH LEDNING

Strannegård, Lars & Eriksson-Zetterquist, Ulla: *Organisering*

6. Besvara följande tio frågor genom att med ett kryss (X) markera det korrekta eller mest korrekta alternativet på svarsblanketten för flervalsfrågorna på sista sidan. Rätt svar ger *två* (2) poäng, fel svar ger *noll* (0) poäng. Totalt kan uppgiften ge *max. 20 poäng*.

6.1. Vilket av följande hör till human relations-skolans teorier och upptäckter?

- a) Det är viktigt med en strikt arbetsledning och således finns det ett behov av detaljerad kontroll och specificerade formella regler.
- b) De anställda identifierar sig inte automatiskt med organisationens övergripande målformuleringar. (s. 33)**
- c) Människor försöker ständigt begreppsliggöra vad en organisation är och tillsammans med andra begreppsliggöra hur deras omgivning ska förstås och göras meningsfull.
- d) Det som görs inom organiseringen påverkas av omgivningen.

6.2. Vilka av följande är inte en av Taylors principer för en rationaliserad produktionsprocess?

- a) Det ska råda ett gott samarbete mellan arbetare och ledning.
- b) Arbetsuppgifterna ska studeras på detaljnivå och standardiserade metoder ska utvecklas för varje enskild uppgift.
- c) Arbete och ansvar ska delas upp funktionellt.
- d) Stora beslut ska centraliseras och fattas av högsta ledningen, medan mindre beslut ska decentraliseras. (s. 21)**

6.3. Vad innebär social konstruktion?

- a) Våra upprepade handlingar bildar mönster som senare blir etablerade sätt att handla i en given situation. (s. 69-70)**
- b) Vi strävar tillsammans till att förstå vår omgivning och hur den fungerar.
- c) Den sociala interaktionen har en betydelse för vår motivation.
- d) Vi beaktar omvärlden, tidpunkten och situationen då vi organiserar upp verksamheten.

6.4. Vad innebär begränsad rationalitet?

- a) Vi kan inte fatta ett beslut eftersom vi inte har den information som krävs.
- b) Vi är inte rationella.
- c) Vi fattar beslut då vi upplever att vi har ett tillräckligt underlag för att beslutet ska kunna tas. (s. 28)**
- d) Beslutet vi fattar blir inte optimalt effektivt.

- 6.5. Vilket av följande beskriver den nyinstitutionella teorins perspektiv på organisationer?
- a) Organisationer säger ofta en sak och gör något annat, d.v.s. det finns ingen koppling mellan det organisationer säger sig syssla med och vad de de facto gör.
 - b) Företag organiserar på likartade sätt som ett resultat av myter som gör att organisationer framstår som rationella, legitima och stabila. (s. 74)**
 - c) Berättelser fungerar som strategiska verktyg som systematiserar kunskap och organiserar händelser i meningsfulla helheter.
 - d) Organisationer kan öka sin produktivitet genom kulturen, dess traditioner och klimat.
- 6.6. Vilket av följande stämmer inte överens med organisation som kultur-perspektivet?
- a) Genom att påverka, styra och leda kulturen kan företag uppnå önskat resultat. (s. 44)**
 - b) I organisationen kan olika avdelningar eller grupper ha egna värderingar som inte sprids genom hela organisationen.
 - c) Då organisationen ses som genom en metafor kan man undersöka vad medlemmarna i en organisation tar för givet.
 - d) Företagslogotyper, sociala relationer, prioriteringar i en organisation osv. har symboliskt innehåll.
- 6.7. Vilket beskriver inte social konstruktion av teknik-synsättet (SCOT)?
- a) Inriktningen ser främst på hur tekniska förändringar äger rum och hur teknisk utveckling sker.
 - b) Trots att en artefakt utvecklas med en speciell idé om hur den ska användas kan både användningen och designen förändras då den når användaren.
 - c) Till exempel information som är tryckt i en broschyr översätts när det flyttas från ett sammanhang till ett annat. (s. 88)**
 - d) Kulturella aspekter spelar en betydande roll då vetenskap och teknik skapas.
- 6.8. Vilket av följande stämmer inte då vi ser på organisationer ur ett könsperspektiv, baserat på Kanters (1977) forskning inom området?
- a) Kön påverkar rekryteringen av nyanställda till ett företag, t.ex. att män rekryterar män.
 - b) Kvinnor i ledningspositioner har trots sin position inte något egentligt inflytande.
 - c) Män och kvinnor har olika sätt att leda och således passar in i olika typer av organisationer. (s. 59)**
 - d) En ledare som tillhör en minoritet förväntas visa sin lojalitet mot eller ta avstånd från de övriga medlemmarna i minoriteten.

6.9. Vilket beskriver inte Webers synsätt på byråkrati?

- a) Den enskilde tjänstemannen vidtar åtgärder som är i enhetlighet med de uppsatta målen genom att följa formella regler.
- b) Positioner bör bemannas med den person som är mest kompetent för uppgiften och kompetensen aggregeras för varje steg högre upp i hierarkin som en individ placeras.
- c) Auktoriteten baserar sig på regler, formella beslutsvägar och tydliga hierarkiska nivåer.
- d) Omvärld, tidpunkt och situationen påverkar arbetsfördelningen och således organisationsstrukturen. (s. 36)**

6.10. Vilken är inte en så kallad isomorf kraft enligt DiMaggio och Powell?

- a) Anpassningen sker genom politisk påverkan eller lagstiftning.
- b) Den samtida kulturen, t.ex. populärkulturen, har ett inflytande över organisationer. (s. 51)**
- c) Företag imiterar ett framgångsrikt företag.
- d) Företag anställer personer som har samma utbildning och tillhör en professionell grupp.

Markera det korrekta eller mest korrekta alternativet med ett kryss (X) i rutan.

Fråga	6.1	6.2	6.3	6.4	6.5	6.6	6.7	6.8	6.9	6.10
a)	s. 34	s. 22	x		s. 15	x	s. 90,91	s. 56	s. 25	s. 76
b)	x	s. 22	s. 75		x	s. 45	s. 91	s. 56	s. 24	X
c)	s. 75	s. 22	s. 32	x	s. 103	s. 45	x	x	s. 21	s. 77
d)	s. 66	x	s. 36		s. 42	s. 46	s. 90	s. 58	x	s. 77

REDOVISNINGOlsson, Jan & Skärvad, Per-Hugo: *Företagsekonomi 100, faktabok*7. Kostnads och intäktsanalys. Totalt kan uppgiften ge *max. 15 poäng*.

Företaget Snickeri Ab tillverkar en enda produkt, serveringsbordet Anita. För det innevarande året har vi följande information:

Antalet tillverkade bord:	1.600 st.
Direkta materialkostnader:	8.000 €
Lönekostnader:	8.650 €
Lokalhyror:	5.600 €
Försäljningspris:	20 €/st.

Lönerna betalas som fasta månadslöner till två snickare och ett kontorsbiträde.

a. Beräkna resultatet för Snickeri Ab vid aktuell verksamhetsvolym. (*max. 1 poäng*)

$$\begin{aligned}\text{Intäkter:} & \quad 1.600 \text{ st.} \times 20 \text{ €/st.} = 32.000 \text{ €} \\ \text{Kostnader:} & \quad 8.000 \text{ €} + 8.650 \text{ €} + 5.600 \text{ €} = 22.250 \text{ €} \\ \text{Resultat} & = \text{Intäkter} - \text{Kostnader} = 32.000 \text{ €} - 22.250 \text{ €} = 9.750 \text{ €}\end{aligned}$$

b. Beräkna kritisk punkt och säkerhetsmarginaler (volym, € och %) för Snickeri Ab. Visa klart och tydligt alla beräkningar. (*max. 5 poäng*)

$$\begin{aligned}\mathbf{M} & = \text{Producerad mängd} \\ \mathbf{TI} & = \text{Totala Intäkter} = M \times 20 \\ \mathbf{RK/St.} & = \text{Rörliga kostnader/Styck} = 8.000/1.600 = 5 \\ \mathbf{TRK} & = \text{Totala Rörliga kostnader} = M \times 5 \\ \mathbf{FK} & = \text{Fasta kostnader} = 8.650 + 5.600 = 14.250 \\ \mathbf{TK} & = \text{Totala Kostnader} = M \times 5 + 14.250\end{aligned}$$

$$\text{Vid den kritiska punkten är vinsten } 0 \Rightarrow \text{TI} - \text{TK} = 0$$

$$20M - 5M - 14.250 = 0$$

$$15M - 14.250 = 0$$

$$15M = 14.250$$

$$M = 14.250/15 = 950 \text{ st.}$$

$$\text{Kritisk volym} = 950 \text{ st. (2 poäng)}$$

$$\text{Kritisk omsättning} = 950 \text{ st.} \times 20 \text{ €/st.} = 19.000 \text{ € (1 poäng)}$$

$$\text{Säkerhetsmarginal (st.)} = 1.600 - 950 = 650 \text{ st. (0,5 poäng)}$$

$$\text{Säkerhetsmarginal (€)} = 32.000 - 19.000 = 13.000 \text{ € (0,5 poäng)}$$

$$\text{Säkerhetsmarginal (\%)} = 650/1.600 = 40,6 \text{ \% ELLER } 13.000/32.000 = 40,6 \text{ \% (1 poäng)}$$

- c. Beräkna täckningsbidrag per styck och täckningsgrad i %. (max. 2 poäng)

$$\text{Täckningsbidrag (TB)} = \text{Pris} - \text{RK/st.} = 20 \text{ €} - 5 \text{ €} = 15 \text{ €} \text{ (1 poäng)}$$

$$\text{Täckningsgrad} = 100 \% \times \text{TB/Pris} = 100 \% \times 15/20 = 75 \% \text{ (1 poäng)}$$

- d. Företaget har som målsättning att uppnå ett resultat på 12.000 €. Vilken produktionsvolym/vilket pris krävs för att uppnå målresultatet, alla andra faktorer oförändrade? (max. 3 poäng)

Produktionsvolym X st.

$$X \times (\text{Pris} - \text{RK/st.}) - \text{FK} = 12.000 \text{ €}$$

$$X = (12.000 + \text{FK})/(\text{Pris} - \text{RK/st.}) = (12.000 + \text{FK})/\text{TB}$$

$$X = (12.000 + 14.250)/15 = 26.250/15 = 1.750 \text{ st. (1,5 poäng)}$$

Pris P

$$M \times (P - \text{RK/st.}) - \text{FK} = 12.000 \text{ €}$$

$$P = (12.000 + \text{FK})/M + \text{RK/st.}$$

$$P = (12.000 + 14.250)/1.600 + 5 = 21,41 \text{ €/st. (1,5 poäng)}$$

- e. Inom företaget överväger man att sänka priset med 15 %. Med hur många procent måste försäljningsvolymen öka för att lönsamheten inte ska försämras? (max. 2 poäng)

$$\text{Försäljningspris efter prissänkning} \quad (1-0,15) \times 20 = 0,85 \times 20 = 17 \text{ €}$$

$$\text{Täckningsbidrag efter prissänkning} \quad 17 - 5 = 12 \text{ €/st.}$$

TTB = Totalt Täckningsbidrag

TTB före prissänkning = TTB efter prissänkning

$$15 \text{ €} \times 1.600 \text{ st.} = 12 \text{ €} \times X$$

$$X = (15 \times 1.600)/12 = 2.000 \text{ st.}$$

Försäljningsvolym före prissänkning: 1.600 st.

Försäljningsvolym efter prissänkning: 2.000 st.

Nödvändig ökning i försäljningsvolymen = 2.000 - 1.600 = 400 st.

Nödvändig ökning i % 400/1.600 = 25 %

Inom företaget överväger man också att utvidga sitt produktsortiment till att omfatta även små bokhyllor. Man har preliminärt analyserat konsekvenserna för att investera i produktion av tre alternativa hyllmodeller, Adam, Bertil och Calle. Den preliminära analysen gav följande estimat:

	Adam	Bertil	Calle
Grundinvestering	15.000	10.000	15.000
Årligt inbetalningsöverskott			
År 1	5.000	4.000	8.000
År 2	5.000	4.000	5.000
År 3	5.000	4.000	1.000
År 4-7 (varje år)	5.000	4.000	1.000
Restvärde	0	0	2.000

- f. Som beslutsgrund i Snickeri Ab tillämpas återbetalningsmetoden. Rangordna hyllalternativen enligt denna metod. (*max. 2 poäng*)

Återbetalningstid för Adam: $15.000/5.000 = 3$ år

Återbetalningstid för Bertil:

Grundinvestering 10.000 €
Kumulativt inbetalningsöverskott
År 1 4.000
År 2 8.000
År 3 12.000 \Rightarrow Återbetalningstid 2,5 år

Återbetalningstid för Calle:

Grundinvestering 15.000 €
Kumulativt inbetalningsöverskott
År 1 8.000
År 2 13.000
År 3 14.000
År 4 15.000 \Rightarrow Återbetalningstid 4 år

Rangordning:

Bertil
Adam
Calle

a. ____/ 1 poäng

b. ____/ 5 poäng

c. ____/ 2 poäng

d. ____/ 3 poäng

e. ____/ 2 poäng

f. ____/ 2 poäng

Totalt ____/15 poäng

8. Finansiering och finansiell analys

Besvara följande tio frågor genom att välja det rätta svarsalternativet. Skriv in ditt svarsalternativ (a-d) för varje fråga i tabellen nedan. Rätt svar ger *ett halvt (0,5) poäng*, fel svar ger *noll (0) poäng*. Totalt kan uppgiften ge *max. 5 poäng*.

Fråga	8.1	8.2	8.3	8.4	8.5	8.6	8.7	8.8	8.9	8.10
Svar										

Poäng totalt ____/5

8.1 Den finansiella ställningen för ett företag vid en viss tidpunkt visas i en

- a) resultaträkning
- b) finansieringsanalys
- c) balansräkning (s. 320)**
- d) revisionsberättelse

8.2 Med du Pont-modellen analyseras företagets

- a) kassaflöden
- b) aktiekurs
- c) varulager
- d) räntabilitet (s. 380)**

8.3 Resultat definieras som

- a) inkomster - utgifter
- b) intäkter - kostnader (s. 214)**
- c) inbetalningar - utbetalningar
- d) intäkter - utgifter

8.4 Med skuldsättningsgrad mäts företagets

- a) resultatgenereringsförmåga
- b) likviditet
- c) soliditet (s. 390)**
- d) substansvärde

- 8.5 Överavskrivningar är ett typexempel på
- a) extraordinära intäkter
 - b) extraordinära kostnader
 - c) bokslutsdispositioner (s.354)**
 - d) resultatregleringar
- 8.6 Kortfristiga skulder är skulder som ska betalas inom
- a) 14 dagar
 - b) 30 dagar
 - c) 3 månader
 - d) 1 år (s.337)**
- 8.7 En kassarabatt premierar
- a) inköp i stora kvantiteter
 - b) snabb betalning (s. 126)**
 - c) köp vid en viss tidpunkt
 - d) långvarigt kundförhållande
- 8.8 Försäljning eller belåning av kundfordringar till ett finansieringsföretag som sedan kasserar in fordringarna kallas för
- a) leasing
 - b) factoring (s. 338)**
 - c) franchising
 - d) goodwill
- 8.9 Aktieägare i ett aktiebolag kan utöva sin rösträtt
- a) på bolagsstämman (s.38)**
 - b) i styrelsen
 - c) i förvaltningsrådet
 - d) på föreningsstämman
- 8.10 Vid en fondemission
- a) ökar företagets eget kapital
 - b) ökar företagets aktiekapital (s.340)**
 - c) delas en del av aktiekapitalet ut till aktieägarna
 - d) betalar ägarna företagets lån

STATISTIKKontkanen, Pekka m.fl.: *Ellips, lång matematik för gymnasiet 6, Sannolikhet och statistik*

9. I det gamla Egypten förekom en viss sjukdom hos kameler. Erfarenheten visade att 10 % av alla kameler i Egypten hade denna sjukdom.

S= 'sjuk', F= 'frisk', DS= 'diagnosen sjuk', DF= 'diagnosen frisk', FD= 'feldiagnos'.
 $P(S) = 0.1 \Rightarrow P(F) = 0.9$

- a. En veterinär, vars uppgift var att diagnosticera kameler, ställde med sannolikheten 0.8 diagnosen sjuk, då en kamel var sjuk, och med sannolikheten 0.9 diagnosen frisk, då kamelen var frisk. Vad är sannolikheten för feldiagnos? (*max. 6 poäng*)

$$P(DS|S) = 0.8 \Rightarrow P(DF|S) = 0.2$$

$$P(DF|F) = 0.9 \Rightarrow P(DS|F) = 0.1$$

$$P(FD) = P(S) \cdot P(DF|S) + P(F) \cdot P(DS|F) = 0.1 \cdot 0.2 + 0.9 \cdot 0.1 = 0.11$$

- b. En annan veterinär ställde alltid diagnosen frisk. Därmed minskades, enligt denne veterinär, risken för feldiagnos. Är detta korrekt? Motivera! (*max. 4 poäng*)

$$P(FD) = P(DF|S) \cdot P(S) = 1.0 \cdot 0.1 = 0.1$$

$0.10 < 0.11$, d.v.s. sannolikheten för feldiagnos är mindre.

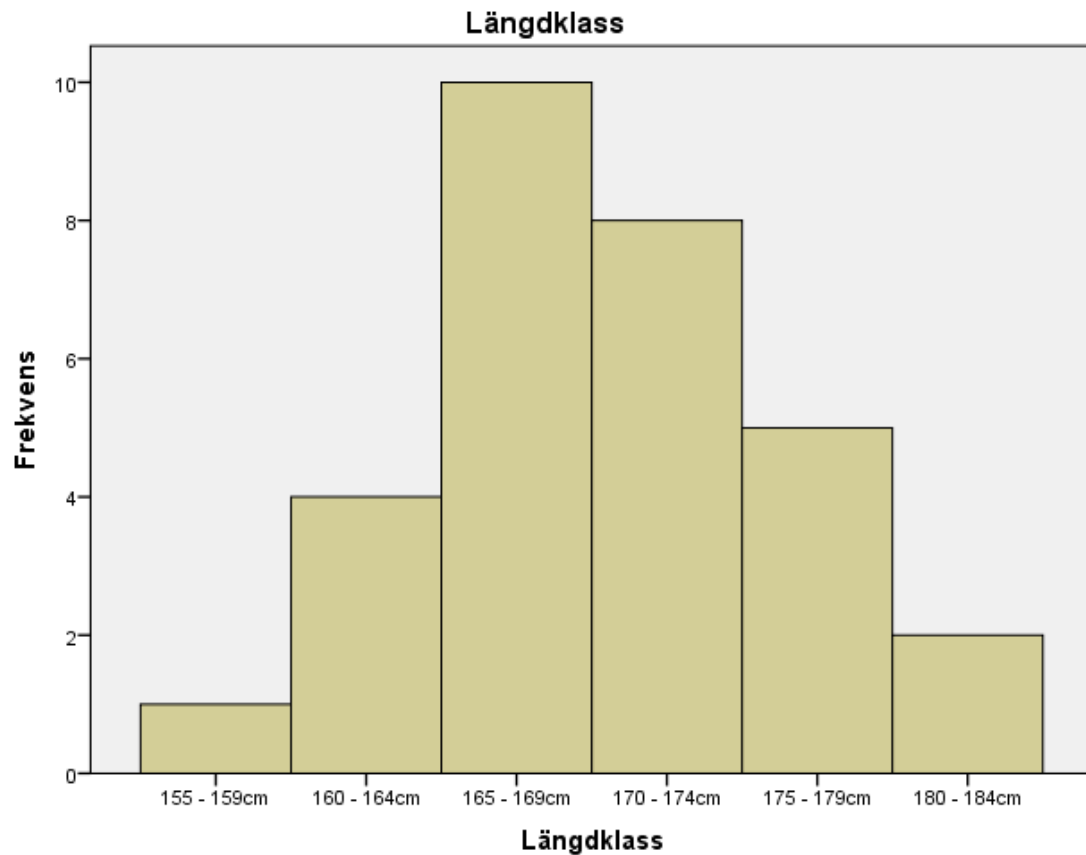
10. 30 studerande har följande längd med en cm noggrannhet:

166 178 162 168 170 173 173 184 160 167 165 169 171 175 156
169 163 165 172 179 174 168 161 166 177 170 178 168 172 182

- a. Klassindela materialet med början i klassen 155-159 och ställ upp en frekvenstabell samt åskådliggör fördelningen i ett diagram. (*max.2 poäng*)

Längdklass

Klass	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
155 - 159cm	1	3,3	3,3	3,3
160 - 164cm	4	13,3	13,3	16,7
165 - 169cm	10	33,3	33,3	50,0
170 - 174cm	8	26,7	26,7	76,7
175 - 179cm	5	16,7	16,7	93,3
180 - 184cm	2	6,7	6,7	100,0
Total	30	100,0	100,0	

- b. Bestäm medianvärde (*max.2 poäng*), medelvärde (*max.2 poäng*) och standardavvikelsen (*max. 4 poäng*) för längden.

Md = mittersta värdet = medelvärdet av 15:e och 16:e observationerna = $(169 + 170)/2 = 169.5$

medelvärdet $\bar{x} = \frac{\sum x_i}{n} = \frac{5101}{30} = 170.03$

standardavvikelsen

$$s = \frac{\sqrt{\sum x_i^2 - \frac{1}{n}(\sum x_i)^2}}{n-1} = \sqrt{(868601 - 5101^2/30)/29} = 6.594$$